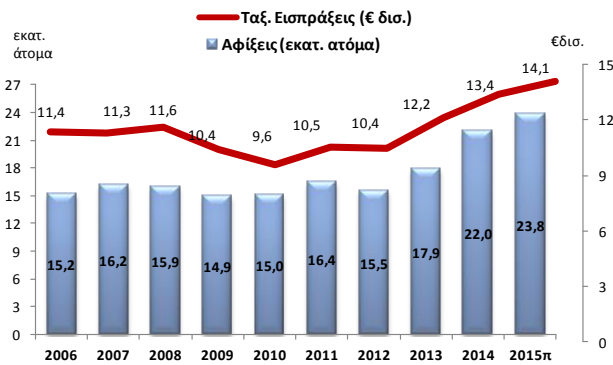


Ελληνική Οικονομία

Ο ελληνικός τουρισμός στήριξε την ελληνική οικονομία στην περίοδο της οικονομικής κρίσεως. Το 2015 αυξήθηκαν για τρίτο συνεχές έτος οι τουριστικές αφίξεις και εισπράξεις επιδεικνύοντας ισχυρές αντιστάσεις στην αβεβαιότητα ενός περιβάλλοντος που προσδιορίστηκε από την επιβολή των κεφαλαιακών ελέγχων και την κλιμακούμενη προσφυγική κρίση, με τη διέλευση ενός μεγάλου αριθμού προσφύγων μέσω των ελληνικών νησιών του Αιγαίου.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του δεκαμήνου Ιανουαρίου–Οκτωβρίου 2015, οι τουριστικές εισπράξεις αυξήθηκαν κατά 4,1%, σε ετήσια βάση, έναντι μέσης ετήσιας αύξησης κατά 5,2% στην περίοδο 2009-2014.

Γράφημα 1. Ταξιδιωτικές Εισπράξεις και Αφίξεις



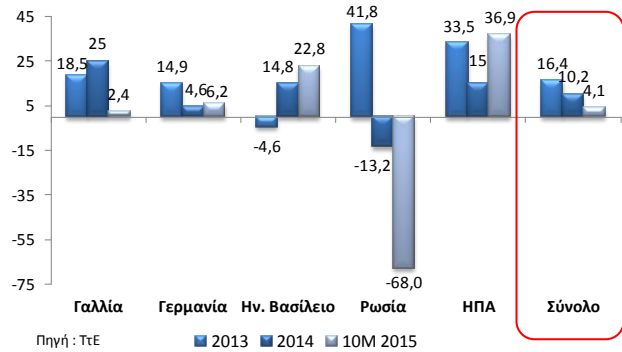
Σημειώνεται ότι οι διεθνείς αφίξεις ανήλθαν το δεκάμηνο 2015 σε 22,5 εκατ. επισκέπτες από 20,8 εκατ. το 2014, αυξημένες κατά 7,9%. Συνολικά το 2015, οι αφίξεις ξένων επισκεπτών (εξαιρουμένων των ταξιδιωτών κρουαζιέρας) προβλέπεται να ανέλθουν σε 23,8 εκατ. άτομα αυξημένες κατά 8,2% σε σύγκριση με το 2014 (Γράφημα 1). Το ποσοστό αυτό βρίσκεται πάνω από τον ευρωπαϊκό ρυθμό αύξησης των αφίξεων, ο οποίος προβλέπεται περί το 3%-4%, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού-UNWTO.

Οι προοπτικές του τουρισμού το 2016 εκτιμώνται ως θετικές, παρά το γεγονός ότι ενδέχεται η ζήτηση των τουριστικών υπηρεσιών να υποστεί πίεση, εξαιτίας της αύξησης του ΦΠΑ στη διαμονή και την εστίαση. Η συναλλαγματική ισοτιμία του ευρώ σε σχέση με τα βασικά νομίσματα αναμένεται να αποτελέσει κύριο προσδιοριστικό παράγοντα της ζήτησης, καθιστώντας όπως και το 2015, τη χώρα μας έναν ελκυστικό τουριστικό προορισμό. Όπως προκύπτει από το παρακάτω Γράφημα, οι ταξιδιωτικές εισπράξεις από τις ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο ήταν σημαντικά αυξημένες το δεκάμηνο 2015 κατά 36,9% και 22,8% αντίστοιχα (Γράφημα 2).

Αντίθετα, σημαντική μείωση παρουσίασαν το δεκάμηνο 2015 οι ταξιδιωτικές εισπράξεις από τη Ρωσία κατά 68%. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στην ανατίμηση του ευρώ έναντι του ρουβλίου το 2015 αλλά και στην αναμενόμενη ύφεση της οικονομίας της Ρωσίας κατά -3,8% το 2015 και -0,6% το 2016 (Πηγή: IMF, World Economic Outlook, Oct. 2015).

Συνολικά, η επίδραση της πτώσεως των εισπράξεων από τη Ρωσία κρίνεται αμελητέα, καθώς η συμμετοχή της στις συνολικές ταξιδιωτικές εισπράξεις περιορίζεται σε 2,7%. Το μεγαλύτερο ποσοστό από τις ταξιδιωτικές εισπράξεις στη χώρα μας παρουσιάζουν οι εισπράξεις από τη Γερμανία (δεκάμηνο 2015: 15,4%), το Ηνωμένο Βασίλειο (δεκάμηνο 2015: 13,8%) και τη Γαλλία (δεκάμηνο 2015: 8,4%). Πηγή ανησυχίας για την πορεία του τουρισμού το 2016 σε πανευρωπαϊκό επίπεδο αποτελεί η διεύρυνση των γεωπολιτικών εντάσεων.

Γράφημα 2. Ετήσιος % Ρυθμός Μεταβολής Ταξιδιωτικών Εισπράξεων



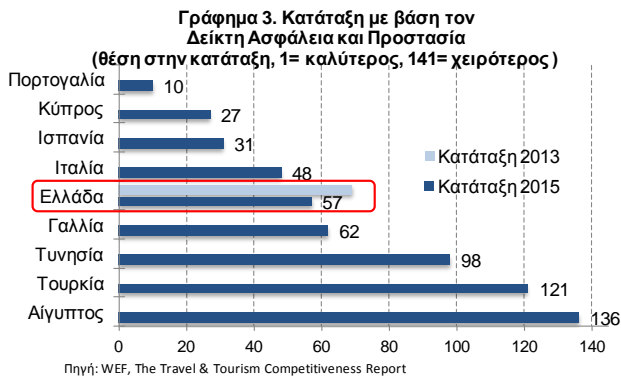
Μετά τα επεισόδια στο Παρίσι τον περασμένο Νοέμβριο, εκφράζεται συχνά ανησυχία για τον κίνδυνο τρομοκρατικών επιθέσεων σε ευρωπαϊκές πρωτεύουσες και συστήνεται επαγρύπνηση στους πολίτες σε δημόσιους χώρους και μέσα μεταφοράς.

Εντούτοις, η επίδραση του παράγοντα αυτού επί της ταξιδιωτικής κινήσεως στην Ευρώπη, δεν είναι δυνατόν σήμερα να εκτιμηθεί με ασφάλεια.

Η Ελλάδα γενικά θεωρείται ασφαλής τουριστικός προορισμός. Με βάση το "The Travel & Tourism Competitiveness Report" του World Economic Forum και συγκεκριμένα τον Δείκτη Ασφάλεια και Προστασία, η Ελλάδα κατατάσσεται, το 2015, στην 57η θέση ανάμεσα σε 141 τουριστικούς προορισμούς, επίπεδο κατά πολύ καλύτερο από άλλες ανταγωνίστριες χώρες όπως η Τουρκία, η Αίγυπτος και η Τυνησία. Επιπλέον, το 2015 η Ελλάδα βελτίωσε την κατάταξή της παγκοσμίως κατά 12 θέσεις σε σχέση με το 2013 (Γράφημα 3).

Η κρίση στις σχέσεις της Ρωσίας με την Τουρκία, η οποία είναι μια εκ των κυρίων ανταγωνιστριών χωρών της Ελλάδας στον κλάδο, ενδέχεται να ευνοήσει τον Ελληνικό τουρισμό. Σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού της Τουρκίας, 3,5 εκατ. Ρώσοι τουρίστες επισκέφθηκαν την Τουρκία το δεκάμηνο 2015 και

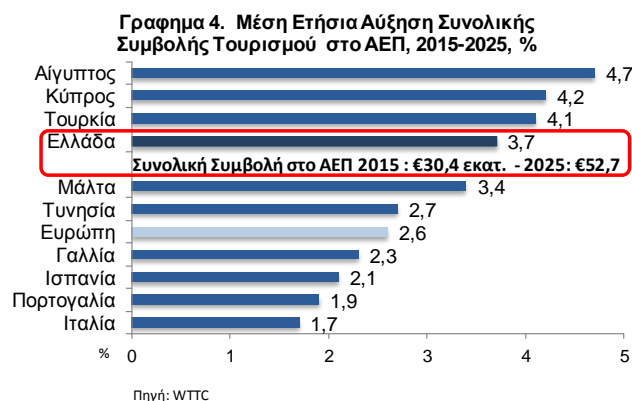
αποτελούν το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό επί του συνόλου των ξένων επισκεπτών στη χώρα μετά τους Γερμανούς.



Το αποτέλεσμα του 2015 για τον Ελληνικό τουρισμό είναι θετικό, ενώ οι προοπτικές του 2016 και των επομένων ετών είναι ενθαρρυντικές. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το World Travel & Tourism Council (WTTC), η άμεση συμβολή του τουρισμού ως ποσοστό του Ελληνικού ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο 7,0% το 2014, προβλέπεται να αυξηθεί στο 7,1% το 2015 και το 2025 αναμένεται να ανέλθει στο 7,9%.

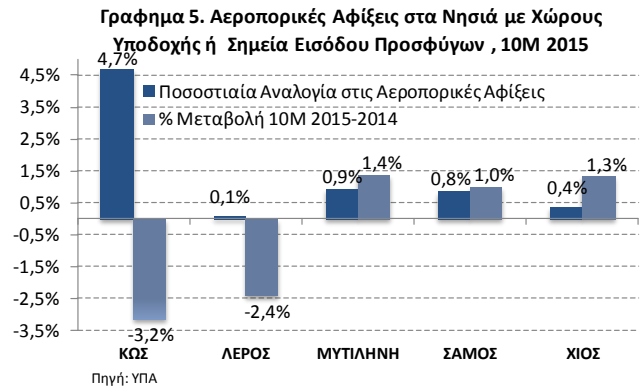
Επισημαίνεται ότι η συνολική¹ συμβολή του τουρισμού ως ποσοστό του ΑΕΠ ανήλθε στο 17,3% το 2014 και προβλέπεται να αυξηθεί σε 17,6% το 2015 και σε 19,8% το 2025.

Μακροπρόθεσμα και συγκεκριμένα στη δεκαετία 2015-2025 η συνολική συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα αυξηθεί με μέσο ετήσιο ρυθμό 3,7%, προσεγγίζοντας τα €52,7 εκατ. το 2025. Η μέση ετήσια αύξηση της συνολικής συμβολής του τουρισμού στο ΑΕΠ στην Ελλάδα, βρίσκεται πάνω από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο, ο οποίος εκτιμάται στο 2,6% κατά το WTTC.

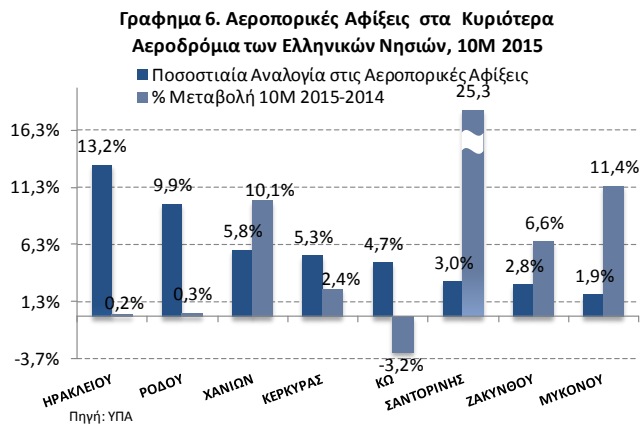


Τέλος, η επίπτωση της προσφυγικής κρίσεως στον ελληνικό τουρισμό δεν φαίνεται να είναι σημαντική το 2015. Με εξαίρεση την Κω και τη Λέρο, οι άλλες νήσοι υποδοχής προσφύγων δεν προκύπτει να έχουν επηρεασθεί σημαντικά. Σύμφωνα με την ποσοστιαία κατανομή των συνολικών αεροπορικών

αφίξεων του δεκαμήνου 2015 (στοιχεία Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, εξωτερικού-εσωτερικού) διαπιστώνεται ότι οι αεροπορικές αφίξεις στην Κω και τη Λέρο μειώθηκαν κατά 3,2% και 2,4% αντίστοιχα στο δεκάμηνο 2015. Αντιθέτως, στη Μυτιλήνη, τη Σάμο και τη Χίο αυξήθηκαν κατά 1,4%, 1,0% και 1,3% αντίστοιχα (Γράφημα 5). Η συμμετοχή αθροιστικά των πέντε αυτών νησιών υποδοχής προσφύγων, στις συνολικές αεροπορικές αφίξεις διαμορφώθηκε σε 6,9%, το δεκάμηνο 2015.



Παρατηρείται ότι οι σημαντικότεροι νησιωτικοί τουριστικοί προορισμοί είναι, η Κρήτη (ποσοστιαία κατανομή Ηράκλειο 13,2% και Χανιά 5,8%), η Ρόδος (9,9%), η Κέρκυρα (5,3%), η Κως (4,7%), η Σαντορίνη (3,0%), η Ζάκυνθος (2,8%) και η Μύκονος (1,9%). Οι ανωτέρω βασικοί τουριστικοί προορισμοί (με εξαίρεση την Κω) παρουσίασαν το δεκάμηνο του 2015 αύξηση των αεροπορικών αφίξεων, ενώ τη μεγαλύτερη άνοδο σε ετήσια βάση, παρουσίασε η Σαντορίνη (+25,3%), η Μύκονος (+11,4%) και τα Χανιά (+10,1%) (Γράφημα 6).



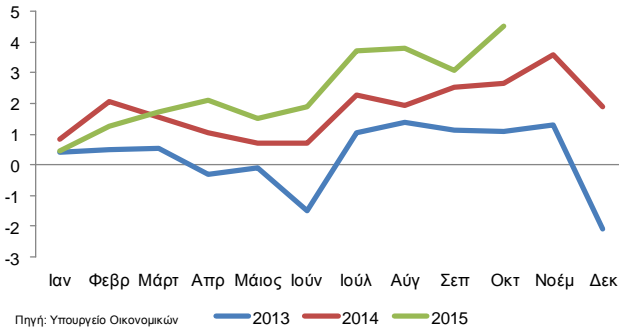
Οικονομική Συγκυρία

Εκτέλεση του Προϋπολογισμού: Σύμφωνα με τα στοιχεία εκτέλεσης του Προϋπολογισμού, το πρωτογενές πλεόνασμα της Κεντρικής Κυβέρνησης (σε προσαρμοσμένη ταμειακή βάση), στο ενδεκάμηνο 2015, διαμορφώνεται υψηλότερα έναντι των εκτιμήσεων που προβλέπει η εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2016. Η εικόνα του Προϋπολογισμού παραμένει αμετάβλητη, καθώς τα

¹ Συνυπολογίζοντας τις ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις, τις δαπάνες για την αγορά προϊόντων-υπηρεσιών σχετιζομένων με τον τουρισμό και τις δαπάνες των απασχολουμένων του κλάδου.

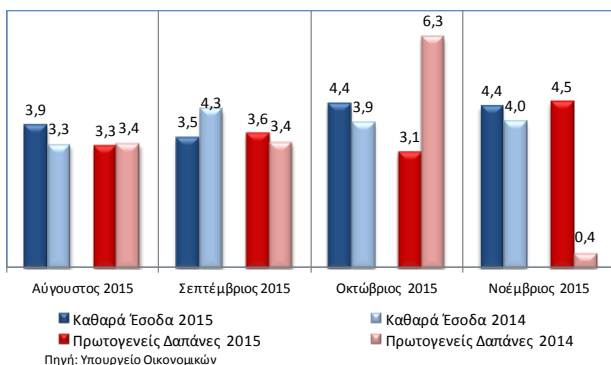
έσοδα συνεχίζουν να υστερούν έναντι του στόχου που είχε τεθεί, ενώ αντίθετα, οι πρωτογενείς δαπάνες διαμορφώνονται σε πολύ χαμηλότερο επίπεδο (έναντι των στόχων), επιτρέποντας την ικανοποιητική εκτέλεση του Προϋπολογισμού (Γράφημα 7).

Γράφημα 7. Πρωτογενές Ισοζύγιο Κεντρικής Κυβέρνησης (σωρευτικά στοιχεία, σε € δισ.)



Ειδικότερα, στο ενδεκάμηνο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου 2015, επιτεύχθηκε πρωτογενές πλεόνασμα ύψους € 4,34 δισ., έναντι πλεονάσματος € 3,57 δισ. το αντίστοιχο ενδεκάμηνο πέρυσι. Το αποτέλεσμα αυτό υπερκάλυψε και τον στόχο που είχε τεθεί στο ενδεκάμηνο για πρωτογενές πλεόνασμα ύψους € 2,65 δισ. Τα καθαρά έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού εμφανίζονται μειωμένα κατά 2,2% σε ετήσια βάση το ενδεκάμηνο 2015, ενώ υπολείπονται έναντι του στόχου που είχε τεθεί για το διάστημα αυτό κατά € 1,32 δισ. Η απόκλιση αυτή, οφείλεται κυρίως στην υστέρηση των εσόδων από τη μεταφορά αποδόσεων από τη διακράτηση ομολόγων του ελληνικού δημοσίου στα χαρτοφυλάκια των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος ύψους €1,87 δισ.

Γράφημα 8. Πορεία Εσόδων του Τακτικού Προϋπολογισμού (€ δισ.)



Ειδικότερα, τον Νοέμβριο 2015 τα καθαρά έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού αυξήθηκαν σημαντικά κατά 10,2% σε ετήσια βάση (Γράφημα 8), καθώς παρατηρήθηκε αύξηση κατά 5,1% στα έσοδα του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων και αύξηση κατά 42,3% από τον φόρο στην περιουσία. Επίσης, ενθαρρυντική είναι η αύξηση εσόδων από είσπραξη ΦΠΑ κατά 5,9% σε ετήσια βάση τον Νοέμβριο 2015. Η αύξηση εσόδων από ΦΠΑ εμφανίζεται για τρίτο κατά σειρά μήνα και αποδίδεται στην αύξηση των συντελεστών σε πολλές κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών. Στο ενδεκάμηνο συνολικά, τα έσοδα από

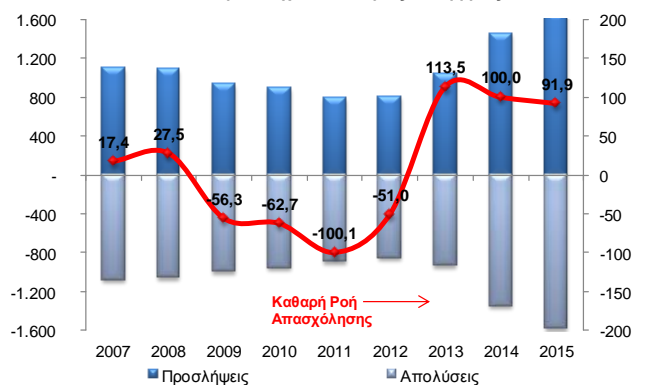
ΦΠΑ μειώθηκαν κατά 1,1% σε ετήσια βάση, εξαιτίας των μεγάλων μειώσεων που σημειώθηκαν κυρίως την περίοδο Μαΐου-Αυγούστου 2015.

Όσον αφορά τις πρωτογενείς δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού, αυτές ήταν και πάλι σημαντικά μειωμένες κατά -3,1% σε ετήσια βάση στο ενδεκάμηνο (πολύ περισσότερο μειωμένες, κατά € 1,83 δισ. από τον στόχο που είχε τεθεί σε αυτό το ενδεκάμηνο).

Συνολικά το 2015, με βάση την Εισηγητική Έκθεση του Π2016, το πρωτογενές πλεόνασμα του Κρατικού Προϋπολογισμού προβλέπεται να διαμορφωθεί στα € 3,26 δισ., έναντι € 1,87 το 2014. Η επίτευξη αυτού του πλεονάσματος θα προέλθει από την αύξηση των εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού κατά 3,4% και τη μικρή μόνο μείωση των πρωτογενών δαπανών κατά 0,4%. Δεδομένης της μείωσης των εσόδων που παρατηρείται μέχρι το ενδεκάμηνο 2015, υπάρχει αμφιβολία κατά πόσο θα σημειωθεί αύξηση τον τελευταίο μήνα του έτους. Από την άλλη πλευρά, με βάση την εκτέλεση του Προϋπολογισμού μέχρι το ενδεκάμηνο, η σημαντική πτώση των πρωτογενών δαπανών αναμένεται να συνεχισθεί και τον Δεκέμβριο. Ως εκ τούτου, ο ανωτέρω στόχος του πρωτογενούς πλεονάσματος για το 2015 κρίνεται εφικτός.

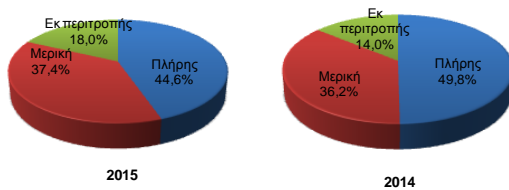
Ροές Μισθωτής Εργασίας: Από τα στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗ προκύπτει ότι οι καθαρές ροές μισθωτής απασχόλησης εξακολουθούν να είναι αρνητικές (δηλαδή οι προσλήψεις υπολείπονται των αποχωρήσεων) για πέμπτο κατά σειρά μήνα τον Νοέμβριο 2015.

Γράφημα 9. Καθαρή Ροή της μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα σε χιλ., Ιανουάριος - Νοέμβριο



Συγκεκριμένα, οι προσλήψεις μισθωτών στον ιδιωτικό τομέα υπολείπονται των αποχωρήσεων κατά 24,7 χιλιάδες, έναντι -20,3 χιλιάδες τον Νοέμβριο 2014. Ωστόσο, το ενδεκάμηνο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου 2015, το ισοζύγιο καθαρό ροών ήταν θετικό στις 91,8 χιλιάδες, έναντι 100,0 χιλιάδες το αντίστοιχο ενδεκάμηνο 2014. Το αποτέλεσμα αυτό προκύπτει από την αύξηση των προσλήψεων κατά 216,3 χιλιάδες το ενδεκάμηνο 2015 σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα 2014, η οποία ήταν χαμηλότερη από την αύξηση των αποχωρήσεων (224,4 χιλιάδες).

Γράφημα 10. Ποσοστιαία Κατανομή Νέων Προσλήψεων ανά Είδος Σύμβασης Εργασίας, Ιανουάριος-Νοέμβριος



Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ

Σχετικά με την κατανομή των απασχολουμένων κατά είδος απασχόλησης, το ενδεκάμηνο 2015 συνεχίστηκε η μείωση του ποσοστού πλήρους απασχόλησης με παράλληλη αύξηση του ποσοστού μερικής απασχόλησης, ως αποτέλεσμα της άρσης θεσμικών περιορισμών στην αγορά εργασίας.

Συγκεκριμένα, το ποσοστό των συμβάσεων πλήρους απασχόλησης υποχώρησε στο 44,6% του συνόλου στο ενδεκάμηνο 2015, από 49,8% που ανήρχοντο το ενδεκάμηνο 2014, ενώ οι συμβάσεις μερικής απασχόλησης ανήλθαν σε 37,35% από 36,2% το ενδεκάμηνο 2014 και οι συμβάσεις της εκ περιτροπής απασχόλησης υψώθηκαν στο 18,0% από μόλις 14,0% το ενδεκάμηνο 2014.

Τέλος, η υψηλότερη καθαρή αύξηση της απασχόλησης τον Νοέμβριο 2015 καταγράφεται στα επαγγέλματα που σχετίζονται με την εκπαίδευση (7,9 χιλ.), τη βιομηχανία τροφίμων (1,6 χιλ.) και των δημιουργικών δραστηριοτήτων, τεχνών και διασκέδασης (1,4 χιλ.) ενώ αρνητική ροή απασχόλησης εντοπίζεται κυρίως στην τουριστική δραστηριότητα (εστίαση και καταλύματα), κατά -32,5 χιλ.

Παγκόσμια Οικονομία

Η πορεία της οικονομίας της Κίνας και οι εξελίξεις στις αναδυόμενες οικονομίες, όπως όλα υποδεικνύουν, θα καθορίσουν την πορεία του διεθνούς ΑΕΠ το 2016. Η επιβράδυνση της οικονομίας της Κίνας, επιδρά ανασταλτικά στην διεθνή οικονομική δραστηριότητα, συμβάλλοντας στην πτώση των τιμών των εμπορευμάτων και στον περιορισμό των επενδύσεων. Η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη έχει αυξάνεται με φθίνοντα ρυθμό, καθώς έχει επηρεασθεί, τόσο από πλευράς ζήτησης, όσο και από πλευράς προσφοράς. Η καταναλωτική ζήτηση αποτελεί διεθνώς τη βασική κινητήρια αναπτυξιακή δύναμη, ωστόσο η σταδιακή της βελτίωση, δεν επιτρέπει την εμφάνιση του δυναμένου παγκοσμίου αναπτυξιακού ρυθμού. Το 2016, η παγκόσμια ανάπτυξη αναμένεται να σημειώσει οριακή άνοδο με το ΑΕΠ να διαμορφώνεται περί το 3,4% από το εκτιμώμενο 3,1% του 2015.

Οι οικονομίες των αναδυόμενων οικονομιών αναμένονται να πληγούν από τις χαμηλές τιμές των εμπορευμάτων και τα ισοζύγια πληρωμών των εν λόγω χωρών, να δεχθούν πιέσεις.

Στις ΗΠΑ, το ΑΕΠ αναμένεται να επιβραδυνθεί στο 2,3% το 2016 από 2,5% το 2015. Οι καταναλωτικές δαπάνες και η αγορά κατοικίας θα συνεχίσουν να συμβάλουν στην οικονομική μεγέθυνση, ενώ δεν αναμένεται ιδιαίτερη αύξηση στις επενδύσεις, ενόψει των προεδρικών εκλογών της 8ης Νοεμβρίου 2016.

Η ομαλοποίηση της νομισματικής πολιτικής της Fed είναι πλέον πραγματικότητα. Η πολιτική των μηδενικών επιτοκίων δεν μπορεί να αποτελέσει μια ατέρμονη διαδικασία, καθώς η παρατεταμένη διάρκειά της, επιφέρει στρεβλώσεις αποτιμήσεων οι οποίες με την σειρά τους, οδηγούν σε δύσκολα ελεγχόμενες αντιδράσεις. Ωστόσο, η άνοδος των επιτοκίων στις ΗΠΑ θα είναι περιορισμένη προκειμένου να αποφευχθεί η επανεμφάνιση υφεσιακών καταστάσεων. Άλλωστε, η επικεφαλής της Fed, σε πρόσφατες δηλώσεις της τόνισε ότι η νομισματική πολιτική που θα εφαρμοσθεί θα είναι κατά στάδια περιοριστική.

Η πρόσφατη αύξηση των επιτοκίων στις ΗΠΑ αλλά και η πιθανολογούμενη εντός του 2016 στο Ηνωμένο Βασίλειο, θα συμβάλουν στην άνοδο των ομολογιακών αποδόσεων στις χώρες αυτές. Η αύξηση των επιτοκίων στις ΗΠΑ προσδοκείται να έχει θετική επίπτωση στον πληθωρισμό της Ευρωζώνης, καθώς το ευρώ θα βρεθεί σε δυσμενέστερη θέση έναντι του δολαρίου και δεδομένης της βελτίωσης της απασχόλησης στη Ζώνη του Ευρώ (ΖΤΕ) το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ ίσως να μην απαιτηθεί να επεκταθεί εκ νέου. Στην Ευρωζώνη, εκτιμάται ότι η ανάπτυξη θα κινηθεί μεταξύ 1,5%-1,6% το 2016 καταγράφοντας οριακή βελτίωση έναντι του 2015.

Στην αγορά συναλλάγματος, το δολάριο αν και εμφανίζει κάποια αδυναμία, αξιολογείται ως προσωρινή, καθώς οι τρεις παράγοντες που συνέβαλαν στην ενίσχυση του, συνεχίζουν να υφίστανται. Ειδικότερα, οι κυριότερες αιτίες ισχυροποίησης του δολαρίου, είναι η αναμενόμενη απόκλιση της νομισματικής πολιτικής, της Ομοσπονδιακής Τραπεζής των ΗΠΑ από τις υπόλοιπες βασικές κεντρικές τράπεζες, οι οικονομικές εξελίξεις στις αναδυόμενες οικονομίες και η πτώση των τιμών των εμπορευμάτων. Όσον αφορά, στην συμπεριφορά του δολαρίου με το ευρώ, εκτιμάται ότι το 2016 η εκ νέου ενδυνάμωση του δολαρίου, θα αρχίσει να καταγράφεται μόλις γίνουν αισθητές οι αδυναμίες της οικονομικής ανάπτυξης στη ΖΤΕ.

Στην αγορά της ενέργειας, η τιμή του αργού πετρελαίου το 2015 απώλεσε το 35% της αξίας του, ενώ όπως εκτιμάται η τιμή του πετρελαίου Brent θα συνεχίσει να κινείται πτωτικά για τρίτη συνεχόμενη χρονιά, κάτι που έχει να συμβεί από την δεκαετία του 1980. Οι τιμές του πετρελαίου βρίσκονται σε καθοδική πορεία, λόγω υπερπροσφοράς, αλλά και εξαιτίας της αδυναμίας για επίτευξη συμφωνίας μεταξύ των χωρών του ΟΠΕΚ, όσον αφορά στα όρια της ημερήσιας παραγωγής.

Αρνητική εξέλιξη για την τιμή του πετρελαίου, αποτελεί η απόφαση άρσης της απαγόρευσης εξαγωγών των ΗΠΑ σε αργό πετρέλαιο που ενέκρινε η Βουλή των Αντιπροσώπων, μετά από 40 χρόνια

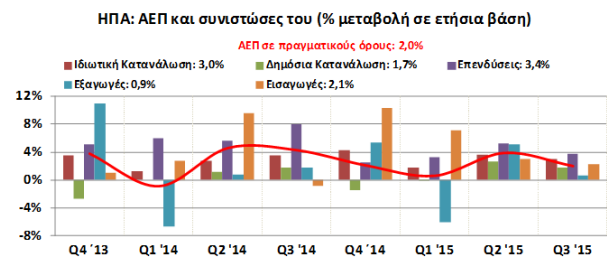
εφαρμογής του μέτρου, επιτρέποντας με τον τρόπο αυτό τις εξαγωγές αμερικανικού σχιστολιθικού πετρελαίου. Σημειώνεται, ότι η παραγωγή σχιστολιθικού πετρελαίου αυξήθηκε στις ΗΠΑ από 5 εκ. βαρέλια ημερησίως το 2008, σε 9,6 εκ. βαρέλια το 2015. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα περιθώρια αντίδρασης για μια ανοδική κίνηση της τιμής του πετρελαίου, εντοπίζονται στο δεύτερο εξάμηνο 2016. Ωστόσο, οι θετικές προοπτικές ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας μπορούν να ανατραπούν, καθώς ορισμένοι παράγοντες δύνανται να λειτουργήσουν ανασταλτικά. Οι βασικότεροι κίνδυνοι που εντοπίζονται είναι οι εξής: i) Μια νέα πιστωτική κρίση και εκροές κεφαλαίων από τις αναδυόμενες οικονομίες, ii) Γεωπολιτικές εξελίξεις – τρομοκρατία – πολεμικές επιχειρήσεις, iii) Η Fed να αναγκασθεί σε μεγαλύτερες αυξήσεις επιτοκίων λόγω υψηλότερου πληθωρισμού, ο οποίος μπορεί να προκύψει από την ταχύτερη βελτίωση της απασχόλησης και iv) Εύθραυστες πολιτικές καταστάσεις στην Ευρωζώνη, όπως το πολιτικό σκηνικό στην Πορτογαλία και την Ισπανία, η θέση του Ηνωμένου Βασιλείου για το μέλλον του στην Ευρωζώνη.

▼ ΗΠΑ

ΑΕΠ

Ο ρυθμός αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ στο τρίτο τρίμηνο 2015 (τρίτη εκτίμηση), αναθεωρήθηκε προς τα κάτω, στο 2,0%, σε ετήσια βάση, από 2,1% που ήταν η δεύτερη εκτίμηση (24.11.2015) και μετά από αύξηση κατά 3,9% το δεύτερο τρίμηνο 2015. Η αναθεώρηση αυτή οφείλεται στην προς τα κάτω αναθεώρηση του ρυθμού μεταβολής των εξαγωγών (δεύτερη εκτίμηση: 0,9%, τρίτη εκτίμηση: 0,7%) και πλέον εκτιμάται ότι οι εξαγωγές συνέβαλαν στο ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ μόλις κατά 9 π.μ. το τρίτο τρίμηνο 2015. Σημειώνεται ότι, μειώθηκε σημαντικά η συμβολή των καθαρών εξαγωγών και κατέστη αρνητική το τρίτο τρίμηνο 2015, ίση με -26 π.μ., από 18 π.μ. το δεύτερο τρίμηνο 2015. Έτσι, ενώ ο εξωτερικός τομέας υπήρξε βασικός μοχλός ανάκαμψης της αμερικανικής οικονομίας, λόγω του ενδυναμωμένου δολαρίου και της εξασθενημένης ζήτησης από το εξωτερικό, οι καθαρές εξαγωγές δρουν πλέον ανασταλτικά στην αύξηση του ΑΕΠ, γεγονός που αναμένεται να ισχύσει και στο άμεσο μέλλον. Περαιτέρω, στο τρίτο τρίμηνο 2015, η ιδιωτική κατανάλωση εξακολουθεί να αυξάνεται με ικανοποιητικό ρυθμό, ίσο με 3,0%, συμβάλλοντας κατά 204 π.μ. στην αύξηση του ΑΕΠ και αντισταθμίζοντας τη μειωμένη ζήτηση από το εξωτερικό. Η ιδιωτική κατανάλωση στηρίζεται κυρίως στη χαμηλή τιμή της βενζίνης, η οποία βρίσκεται στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Μάρτιο του 2009, στην άνοδο της απασχόλησης και στον σχετικά χαμηλό πληθωρισμό. Επιπλέον, στο τρίτο τρίμηνο 2015, οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου αναμένεται να συμβάλουν αρνητικά στο ΑΕΠ, κατά -11 π.μ., μετά από πέντε συνεχόμενα τρίμηνα θετικής συμβολής. Η αρνητική συμβολή των επενδύσεων οφείλεται στη

συσσώρευση αποθεμάτων, συνέπεια κυρίως της μειωμένης ζήτησης από το εξωτερικό.



Πηγή: Bureau of Economic Analysis, Οικονομικές Μελέτες Alpha Bank

Εισόδημα των νοικοκυριών

Το **προσωπικό εισόδημα**, σε τρέχουσες τιμές, αυξήθηκε κατά 4,7% το τρίτο τρίμηνο 2015, σε ετήσια βάση, ενώ το **διαθέσιμο εισόδημα** αυξήθηκε ακόμη περισσότερο, κατά 4,1%, μετά από αύξηση 4,9% το δεύτερο τρίμηνο 2015. Παράλληλα, η **αποταμίευση** ως ποσοστό του διαθέσιμου προσωπικού εισοδήματος αυξήθηκε στο 5,2% στο τρίτο τρίμηνο 2015, από 5,0% στο δεύτερο τρίμηνο 2015. Σε σταθερές τιμές, το **διαθέσιμο εισόδημα** αυξήθηκε στο τρίτο τρίμηνο 2015 κατά 3,8% σε ετήσια βάση, μετά από αύξηση 2,6% το προηγούμενο τρίμηνο.

Παραγγελίες διαρκών αγαθών

Οι παραγγελίες των διαρκών αγαθών (εποχικά διορθωμένα στοιχεία) έμειναν αμετάβλητες τον Νοέμβριο σε μηνιαία βάση, μετά από αύξηση κατά 2,9% τον Οκτώβριο. Η μείωση είναι αποτέλεσμα του ισχυρού δολαρίου, της μειωμένης ζήτησης από το εξωτερικό και των υψηλών αποθεμάτων. Από την άλλη πλευρά, θετική επίδραση στις παραγγελίες των διαρκών αγαθών έχει η διατήρηση της καταναλωτικής δαπάνης για αυτοκίνητα σε ικανοποιητικό επίπεδο. Επιπλέον, τον Νοέμβριο, οι παραγγελίες για αμυντικό εξοπλισμό αυξήθηκαν σημαντικά κατά 44,4% σε σχέση με τον Οκτώβριο. Οι παραγγελίες αφαιρουμένου του αμυντικού εξοπλισμού μειώθηκαν κατά 1,5%, σε μηνιαία βάση, ενώ αφαιρουμένων των μέσων μεταφοράς, τα οποία παρουσιάζουν ιδιαίτερη μεταβλητότητα, μειώθηκαν κατά 0,1%, σε μηνιαία βάση.

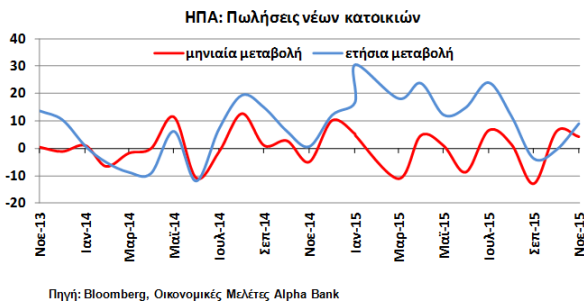
Αγορά κατοικιών

Οι **πωλήσεις υφιστάμενων κατοικιών** τον Νοέμβριο μειώθηκαν κατά 10,5% σε μηνιαία βάση, φθάνοντας τις 4,8 εκατ., που αποτελεί χαμηλό 19 μηνών. Η πτώση αυτή οφείλεται εν μέρει στην αλλαγή των κανονισμών που διέπουν τις υποθήκες, η οποία προκάλεσε κάποια καθυστέρηση στις αγοραπωλησίες. Η αναστάτωση αυτή είναι πρόσκαιρη και αναμένεται να εξαλειφθεί στους επόμενους μήνες, καθώς αγοραστές και πωλητές θα εξοικειώνονται με τους νέους κανονισμούς. Σε ετήσια βάση η μείωση στις πωλήσεις υφιστάμενων κατοικιών ήταν 3,8%, ενώ οι τιμές πώλησης σημείωσαν αύξηση κατά 6,3%, την υψηλότερη από τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους. Η αύξηση των τιμών οφείλεται κυρίως στο μειωμένο απόθεμα κατοικιών

προς πώληση, το οποίο βρίσκεται στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Νοέμβριο του 2012.



Οι πωλήσεις νέων κατοικιών αυξήθηκαν κατά 4,3%, σε μηνιαία βάση, τον Νοέμβριο, μετά από αύξηση 6,3% τον Οκτώβριο, λιγότερο, ωστόσο, από όσο ανέμεναν οι αναλυτές. Εντούτοις σημειώνεται ότι, ο μέσος όρος πωληθέντων νέων κατοικιών από την αρχή του έτους διαμορφώνεται στις 502,4 χιλ. κατοικίες ανά μήνα, έναντι 435,0 χιλ. στην αντίστοιχη περίοδο του 2014, αντικατοπτρίζοντας την ανοδική πορεία της αγοράς νέων κατοικιών (αύξηση 15,5%). Σε ετήσια βάση, η αύξηση τον Νοέμβριο διαμορφώθηκε στο 9,1%.



Δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης του University of Michigan

Όσον αφορά στις προσδοκίες των νοικοκυριών, ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης του University of Michigan αυξήθηκε και ανήλθε στις 92,6 μονάδες τον Δεκέμβριο από 91,3 μονάδες τον Νοέμβριο. Η αύξηση οφείλεται στην άνοδο του επιμέρους δείκτη που αποτυπώνει την εκτίμηση των νοικοκυριών για την τρέχουσα οικονομική συγκυρία (Νοέμβριος: 104,3 μονάδες, Δεκέμβριος: 108,1 μονάδες), οποίος βρίσκεται στο υψηλότερο επίπεδο από τον Ιούλιο του 2015. Η έρευνα έδειξε ότι οι προσδοκίες των νοικοκυριών επηρεάστηκαν από τον σχετικά χαμηλό πληθωρισμό (Νοέμβριος: 0,5%), ο οποίος ενισχύει την αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών και ενθαρρύνει τα σχέδιά τους για αγορές τους επόμενους 12 μήνες. Σημειώνεται ότι, τα νοικοκυριά αναθεώρησαν προς τα κάτω τις προσδοκίες τους για τον πληθωρισμό το 2016, σε 2,6% τον Δεκέμβριο από 2,7% τον Νοέμβριο.

Γερμανία

Δείκτης καταναλωτικών προσδοκιών GfK

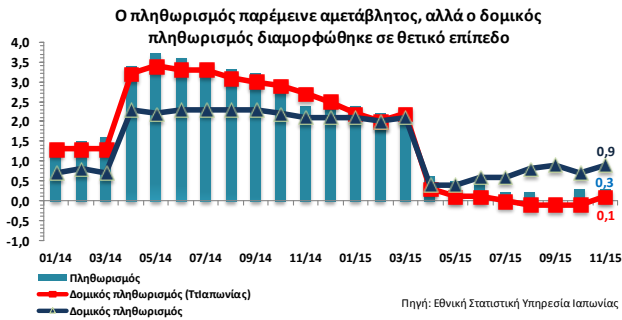
Ο δείκτης καταναλωτικών προσδοκιών για το προσεχές δωδεκάμηνο μειώθηκε στις 9,3 μονάδες τον Δεκέμβριο, από 9,4 μον. τον Νοέμβριο ενώ αναμένεται να αυξηθεί στις 9,4 μονάδες τον Ιανουάριο. Σημειώνεται ότι, παρά τη μείωση του δείκτη, οι επιμέρους υποδείκτες που αφορούν τις προσδοκίες των νοικοκυριών για τα εισοδήματά τους και την οικονομική δραστηριότητα το προσεχές δωδεκάμηνο, αυξήθηκαν τον Δεκέμβριο. Η αισιοδοξία των νοικοκυριών για τα εισοδήματά τους κατά τους επόμενους 12 μήνες εδράζεται στις εξαιρετικά καλές συνθήκες της αγοράς εργασίας καθώς η ανεργία βρίσκεται σε υψηλό χαμηλό (Οκτώβριος: 4,5%) και οι ονομαστικοί μισθοί έχουν αυξηθεί κατά 3,5% το τελευταίο έτος (σε ετησιοποιημένη βάση). Οι ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες της αγοράς εργασίας αναμένεται να διατηρηθούν καθώς το ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα αυξηθεί κατά 1,8% το 2016, μετά από αύξηση 1,7% το 2015 (Bundesbank, Δεκέμβριος). Επίσης, η πρόθεση των νοικοκυριών να προβούν σε αγορές παραμένει έντονη και ενισχύεται από την χαμηλή τιμή της ενέργειας.

ΙΑΠΩΝΙΑ

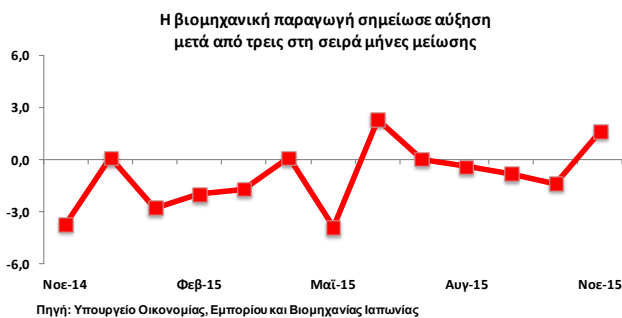
Το υπουργικό συμβούλιο του Shinzo Abe ενέκρινε συμπληρωματικό προϋπολογισμό ύψους ¥3,5 τρισ., που αναμένεται να εφαρμοσθεί από τον Ιανουάριο 2016, προκειμένου να ενισχυθεί η ανάπτυξη και να επιτευχθεί ο στόχος του πληθωρισμού για 2,0% στις αρχές του 2017. Τα μέτρα που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό αποσκοπούν στην αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης που θεωρείται ο βασικός μοχλός για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός κατά το ένα τρίτο αποτελείται από κοινωνικές δαπάνες για τη στήριξη της ανατροφής των παιδιών και τις υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας ηλικιωμένων ώστε οι εργαζόμενοι να μην εγκαταλείπουν την εργασία τους προκειμένου να φροντίσουν τα παιδιά και τους ηλικιωμένους. Επίσης, στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό περιλαμβάνεται η καταβολή εφάπαξ βοηθήματος στους συνταξιούχους τον Ιούνιο 2016 καθώς αυτοί δεν επωφελοούνται από τις αυξήσεις των μισθών. Παράλληλα, θα στηριχθούν οι αγροτικές περιοχές που επιβαρύνονται από τις χαμηλούς κόστους εισαγωγές που θα επιφέρει η εφαρμογή της συμφωνίας ελεύθερου εμπορίου "Trans-Pacific Partnership".

Ωστόσο, οι προσπάθειες του πρωθυπουργού Shinzo Abe για να πετύχει τον στόχο του πληθωρισμού και την ενίσχυση της ανάπτυξης, δεν επιφέρουν σταθερά αποτελέσματα όπως δείχνουν τα πρόσφατα στοιχεία για τον πληθωρισμό, τη βιομηχανική παραγωγή και τις λιανικές πωλήσεις. Οι αναλυτές εκτιμούν ότι η Τσιππωνίας θα προβεί σε αλλαγή της νομισματικής της πολιτικής στην επόμενη συνεδρίαση στις 28 και

29 Ιανουαρίου 2016. Ειδικότερα, ο πληθωρισμός παρέμεινε αμετάβλητος, όπως αναμενόταν, στο χαμηλό επίπεδο του 0,3% τον Νοέμβριο, αν και τούτο αποτελεί υψηλό πέντε μηνών. Ωστόσο, θετική είναι η διαμόρφωση του δομικού πληθωρισμού (εξαιρουμένων των τροφίμων) σε θετικό πρόσημο, στο 0,1%, ενώ ήταν αρνητικός στο -0,1% για τρεις διαδοχικούς μήνες. Παράλληλα, ο δομικός πληθωρισμός (εξαιρουμένων των τροφίμων και της ενέργειας) αυξήθηκε στο 0,9% από 0,7%.

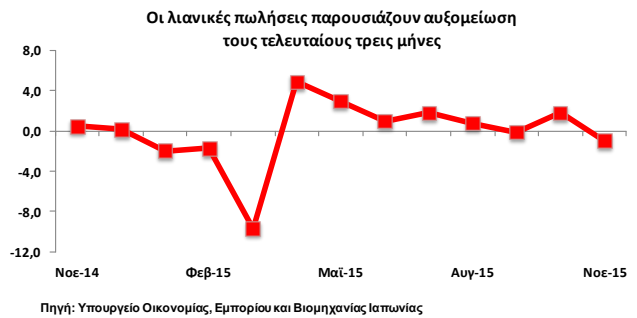


Θετικά αποτιμάται η αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής, μετά από τρεις στη σειρά μήνες υποχώρησης, κατά 1,6%, σε ετήσια βάση, τον Νοέμβριο, έναντι μείωσης κατά 1,4% τον Οκτώβριο. Αντιθέτως, σε μηνιαία βάση, η βιομηχανική παραγωγή μειώθηκε κατά 1,0% τον Νοέμβριο, καθώς στους προηγούμενους μήνες οι επιχειρήσεις είχαν προβεί σε αύξηση της παραγωγής τους, έναντι αύξησης κατά 1,4% τον Οκτώβριο, κυρίως λόγω της μειωμένης παραγωγής μηχανημάτων, οχημάτων και προϊόντων της χημικής βιομηχανίας. Για τον Δεκέμβριο οι επιχειρήσεις αναμένουν αύξηση κατά 0,9%, σε μηνιαία βάση και για τον Ιανουάριο 2016 πολύ μεγαλύτερη κατά 6,0%. Παράλληλα και οι αναλυτές αναμένουν αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής κυρίως λόγω της παραγωγής νέων μοντέλων από τις αυτοκινητοβιομηχανίες με θετική επίπτωση στις εξαγωγές και στην ανάπτυξη.



Αντιθέτως, αρνητική εκτιμάται ότι είναι η επίδραση στην ανάπτυξη από τη μείωση των λιανικών πωλήσεων κατά 1,0%, σε ετήσια βάση, τον Νοέμβριο, περισσότερο από αυτό που αναμενόταν, έναντι αύξησης κατά 1,8% τον Οκτώβριο. Επίσης μειωμένες ήταν οι λιανικές πωλήσεις σε μηνιαία βάση κατά 2,5%, έναντι αύξησης κατά 1,1% τον Οκτώβριο. Η υποχώρηση των λιανικών πωλήσεων ήταν κυρίως αποτέλεσμα των μειωμένων πωλήσεων

χειμερινών ενδυμάτων λόγω των καλών καιρικών συνθηκών.



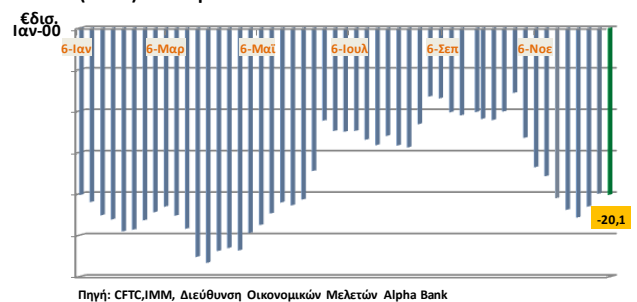
Αγορές Κεφαλαίου & Συναλλάγματος

Ισοτιμίες

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Χρηματιστηρίου του Σικάγο, οι τοποθετήσεις στο δολάριο ΗΠΑ (USD+DXΥ) για μη εμπορικές συναλλαγές (specs) την εβδομάδα που έληξε στις 22.12.2015 αυξήθηκαν, με αποτέλεσμα οι συνολικές καθαρές (αγορές μείον πωλήσεις) θέσεις παρέμειναν σε θετικό επίπεδο για 85^η εβδομάδα. Περιορίστηκε το αγοραστικό ενδιαφέρον για το ευρώ με αποτέλεσμα η καθαρή θέση υπέρ του δολαρίου να διαμορφωθεί στα \$ 37,8 δισ.

Οι τοποθετήσεις κατά του ευρώ για μη εμπορικές συναλλαγές (specs), την εβδομάδα που έληξε 22.12.2015, αυξήθηκαν κατά 1.080 συμβόλαια, με αποτέλεσμα οι συνολικές καθαρές (αγορές μείον πωλήσεις) θέσεις να διαμορφωθούν στα -161.047 συμβόλαια από -159.961 την προηγούμενη εβδομάδα. Σημειώνεται ότι πρόκειται για την πρώτη αύξηση μετά από δύο συνεχείς εβδομάδες μείωσης θέσεων κατά του ευρώ.

Αναμένεται σταθεροποίηση των specs θέσεων εναντίον (short) του ευρώ



Ευρώ: Το ευρώ, το οποίο εμφανίζεται ελαφρώς ενισχυμένο στην αρχή της εβδομάδας, έναντι του δολαρίου-ΗΠΑ. Η ισοτιμία δολαρίου-ευρώ στις 28 Δεκεμβρίου διαμορφωνόταν περί τα 1,0965 USD/EUR από 1,0932 USD/EUR που ήταν στις 22 Δεκεμβρίου. Ωστόσο, το ευρώ διαπραγματεύεται χαμηλότερα κατά 9,2% από την αρχή του έτους, έναντι του δολαρίου, ενώ τον Μάρτιο κατέγραψε το χαμηλότερο επίπεδο (\$1,0457) της τελευταίας δωδεκαετίας. Η συναλλακτική δραστηριότητα την

τρέχουσα εβδομάδα παραμένει χαμηλή εξαιτίας του κλεισίματος θέσεων λόγω της αργίας του νέου έτους με αποτέλεσμα η διακύμανση του ευρώ να έχει περιορισθεί μεταξύ \$1,0930-\$1,1000.

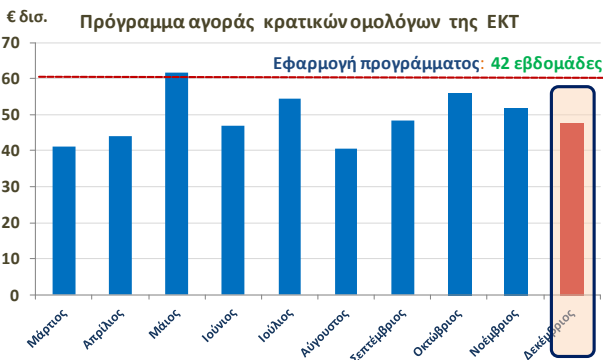
Ελβετικό φράγκο: Το ευρώ, εμφανίζεται σταθεροποιημένο στην αρχή της εβδομάδας, κινούμενο στην περιοχή των 1,0838 φράγκων. Σημειώνεται, ότι το ευρώ έχει διολισθήσει από την αρχή του έτους έναντι του φράγκου, κατά 9,9%. Ωστόσο, την προηγούμενη εβδομάδα, δεν υπήρξε παρέμβαση της SNB στην αγορά συναλλάγματος για αποτροπή ενίσχυσης του φράγκου, καθώς το ποσό των μετρητών που οι εμπορικές τράπεζες της Ελβετίας έχουν καταθέσει στη ΤΤΕΛβετίας υποχώρησε οριακά για την εβδομάδα που έληξε στις 25 Δεκεμβρίου, στα 468,3 δισ. φράγκα, από 468,4 δισ. φράγκα που ήταν την προηγούμενη εβδομάδα.

Στερλίνα: Μικτή η εβδομαδιαία εικόνα της στερλίνας, καθώς στις 28 Δεκεμβρίου, εμφανίζει κέρδη έναντι του δολαρίου-ΗΠΑ (1,4900 USD/GBP) και απώλειες έναντι του ευρώ (0,7358 GBP/EUR). Ωστόσο, η στερλίνα διαπραγματεύεται από την αρχή του έτους υψηλότερα κατά 4,9% έναντι του ευρώ και κατά 4,4% έναντι του δολαρίου.



Αγορές ομολόγων – Η πορεία του προγράμματος QE της ΕΚΤ

Υποτονική η συναλλακτική δραστηριότητα στην πλειονότητα των ομολογιακών αγορών της ΖτΕ, καθώς πλησιάζουμε στην αργία της πρωτοχρονιάς. Ανοδικές τάσεις στις ομολογιακές τιμές των εκδόσεων της Ισπανίας, μετά την ανακοίνωση του Σοσιαλιστικού κόμματος ότι δεν θα συνεργασθεί στον σχηματισμό κυβέρνησης, με τα πολιτικά κόμματα που υποστηρίζουν την ανεξαρτησία της Καταλονίας. Οι αγορές κρατικών ομολόγων από την ΕΚΤ την εβδομάδα μέχρι 25 Δεκεμβρίου στα πλαίσια εφαρμογής του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης (QE), ανήλθαν στα € 493,05 δισ., με αποτέλεσμα ο μέσος εβδομαδιαίος όρος να διαμορφωθεί στα €11,7 δισ. Παράλληλα, στην ίδια περίοδο, η ΕΚΤ προέβη στην αγορά καλυμμένων ομολόγων, ύψους € 452 εκ. και πωλήσεις ABS ύψους € 110 εκ.

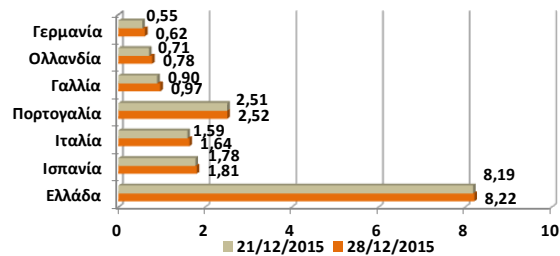


Πηγή: Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών-Alpha Bank

Στην Ελληνική αγορά ομολόγων, το εύρος τιμών (αγορά) της ελληνικής 10ετίας λήξης 2025 στις 28 Δεκεμβρίου διαμορφωνόταν σε τιμές μεταξύ 69,98-

70,59 ή με απόδοση 8,21%-8,34%. Υπενθυμίζεται ότι στις 10.6.2014 το 10-ετές ομόλογο είχε καταγράψει χαμηλό 5,475% και στις 8.7.2015 υψηλό 19,27%.

Ρευστοποιήσεις κερδών ενόψει τέλους έτους



Πηγή: Reuters, Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών Alpha Bank

Η διαφορά απόδοσης μεταξύ των ελληνικών 10ετών και γερμανικών ομολόγων (spread) υποχώρησε στις 760 μονάδες βάσης. Η απόδοση του 10-ετούς γερμανικού ομολόγου, το σημείο αναφοράς για το κόστος δανεισμού της ζώνης του ευρώ, ανήλθε στο 0,62%. Η 10-ετία της Πορτογαλίας στις 28 Δεκεμβρίου εμφάνιζε απόδοση 2,52%, της Ισπανίας 1,81% και της Ιταλίας 1,64%. Η διαφορά απόδοσης του 10-ετούς πορτογαλικού ομολόγου σε σχέση με την αντίστοιχη του γερμανικού, υποχώρησε σε εβδομαδιαία βάση, στις 190 μ.β. από 196 μ.β. και του 10-ετούς ιταλικού ομολόγου με το γερμανικό στις 102 μ.β. από 104 μ.β. Στις ΗΠΑ, η απόδοση του 10-ετούς ομολόγου διαμορφωνόταν στο 2,25 στις 28.12.2015.

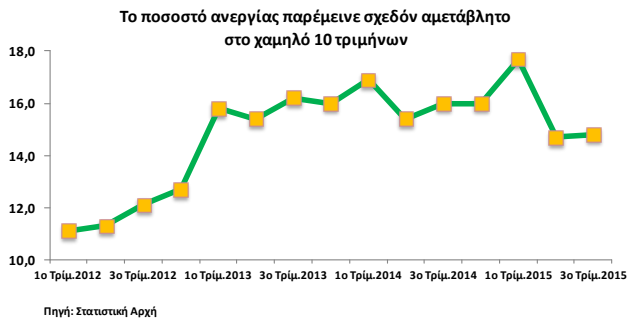
Νοτιοανατολική Ευρώπη



Κύπρος

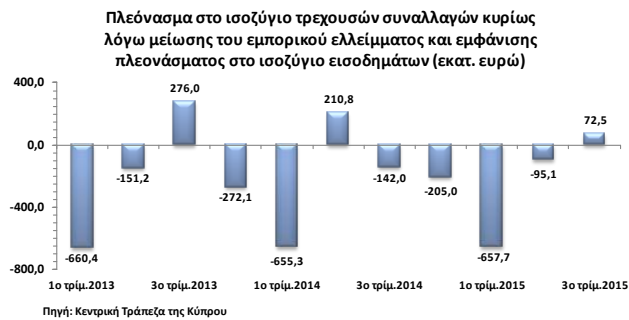
Ποσοστό ανεργίας

Το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητο στο 14,8% στο τρίτο τρίμηνο 2015 από 14,7% στο δεύτερο τρίμηνο 2015 (χαμηλό 10 τριμήνων). Στο τρίτο τρίμηνο 2015, το ποσοστό ανεργίας ήταν υψηλότερο στις γυναίκες στο 15,5% (δεύτερο τρίμηνο 2015: 14,4%) συγκριτικά με τους άνδρες στο 14,1% (δεύτερο τρίμηνο 2015: 14,9%). Ο αριθμός των ανέργων υποχώρησε σε 62.139 άτομα στο τρίτο τρίμηνο 2015 από 62.643 άτομα στο δεύτερο τρίμηνο 2015. Σύμφωνα με τις πρόσφατες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Νοέμβριος 2015), η ανεργία στην Κύπρο θα υποχωρήσει στο 15,6% του εργατικού δυναμικού το 2015 και στο 14,6% το 2016 από 16,1% το 2014.



Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών

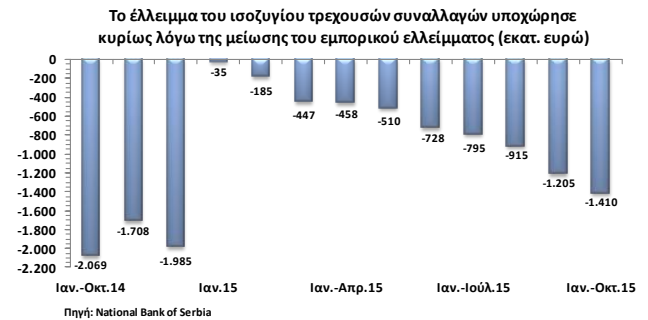
Το ισοζύγιο των τρεχουσών συναλλαγών παρουσίασε πλεόνασμα €72,5 εκατ. στο τρίτο τρίμηνο 2015, έναντι ελλείμματος €142,0 εκατ. στο τρίτο τρίμηνο 2014. Αυτό ήταν αποτέλεσμα της μείωσης του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου στα €908,9 εκατ. από €998,5 εκατ., του πλεονάσματος στο ισοζύγιο εισοδημάτων €30,0 εκατ., έναντι ελλείμματος €55,8 εκατ. και της αύξησης του πλεονάσματος του ισοζυγίου υπηρεσιών στα €1.039,9 εκατ. από €992,1 εκατ.



▼
Σερβία

Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών

Το έλλειμμα του ισοζυγίου των τρεχουσών συναλλαγών υποχώρησε κατά 31,9%, σε ετήσια βάση, στα €1.410 εκατ. στην περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2015, έναντι €2.069 εκατ. στην αντίστοιχη περίοδο του 2014. Η υποχώρηση αυτή ήταν αποτέλεσμα κυρίως της μείωσης του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου στα €3.583 εκατ. από €4.534 εκατ., με τις εξαγωγές να έχουν μειωθεί κατά 11,6% και τις εισαγωγές να έχουν μειωθεί κατά 14,2%, αλλά και της αύξησης του πλεονάσματος του ισοζυγίου υπηρεσιών στα €610 εκατ. από €452 εκατ. Αντιθέτως, αρνητική συμβολή στο ισοζύγιο των τρεχουσών συναλλαγών είχαν η μείωση του πλεονάσματος του ισοζυγίου τρεχουσών μεταβιβάσεων στα €3.064 εκατ. από €3.413 εκατ. και η αύξηση του ελλείμματος του ισοζυγίου εισοδημάτων στα €1.501 εκατ. από €1.400 εκατ.



Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ
 (ετήσιες εκατοστιαίες μεταβολές)

Ετήσια στοιχεία	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ΑΕΠ (σε σταθερές τιμές αγοράς)	-0,4	-4,4	-5,3	-8,9	-6,6	-4,0	0,7
Ιδιωτική Κατανάλωση	2,7	-0,7	-6,9	-10,7	-7,9	-2,2	1,4
Δημόσια Κατανάλωση	-2,2	1,8	-4,4	-6,3	-6,6	-5,2	-0,8
Ακαθάριστες Επενδύσεις	-6,5	-13,3	-20,8	-17,0	-28,5	-9,5	2,9
- Κατοικίες	-23,5	-18,9	-26,5	-14,7	-33,4	-27,7	-51,4
- Εξοπλισμός	2,5	-15,3	-22,7	-21,7	-30,0	-3,9	29,8
Ανεργία (%)	7,8	9,6	12,7	17,9	24,4	27,5	26,5
Συνολική Απασχόληση	1,2	-0,6	-2,6	-5,6	-8,3	-3,7	0,6
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (μέσα επίπεδα)	4,2	1,2	4,7	3,3	1,5	-0,9	-1,3
Κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος	4,9	5,2	-0,1	-1,8	-6,2	-7,8	-1,5
Πιστωτική Επέκταση (προς ιδιωτικό τομέα)	15,9	4,1	0,0	-3,1	-4,0	-3,9	-3,1
Πρωτογενές Ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	-5,0	-10,5	-5,7	-3,3	-1,0	-2,2	0,3
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	109,3	126,8	146,0	171,3	156,9	175,0	177,1
Ισοζύγιο Τρεχ. Συναλλαγών (% ΑΕΠ)	-14,9	-10,9	-9,9	-9,9	-2,4	-2,0	-2,3

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας	2013	2013		2014	2015		2015
	έτος	Q3	Q4	Q4	Q1	Q2	Τελευταία διαθέσιμη περίοδος
Οικονομική Δραστηριότητα							
Όγκος Λιανικών Πωλήσεων (εκτός καυσίμων & λιπαντικών)	-8,4	-9,1	-1,8	0,3	1,4	0,6	
Νέες εγγραφές ΙΧ Αυτοκινήτων	3,1	6,4	15,2	30,9	19,2	33,2	14,1 (10μηνο)
Οικοδομική Δραστηριότητα	-25,6	-21,9	2,2	-12,3	29,2	-5,6	-1,1 (8μηνο)
Μεταποίηση	-1,1	-3,9	-3,0	5,3	5,2	-1,0	1,2 (9μηνο)
Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών PMI στη μεταποίηση	46,0	47,7	48,7	49,1	48,5	47,1	47,3 (Οκτώβριος)
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	90,6	91,8	91,6	101,4	96,8	91,6	86,5 (Οκτώβριος)
Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκίων στη Βιομηχανία	87,8	90,1	85,4	94,9	87,1	85,6	81,2 (Οκτώβριος)
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών	-69,0	-73,0	-65,0	-52,0	-37,0	-44,0	-59,6 (Οκτώβριος)
Πιστωτική Επέκταση							
Ιδιωτικός Τομέας	-3,9	-3,9	-3,9	-3,1	-2,5	-1,7	-1,5 (Σεπτέμβριος)
Επιχειρήσεις	-4,9	-4,7	-4,9	-3,7	-2,2	-0,5	-1,2 (Σεπτέμβριος)
- Βιομηχανία	-2,8	-1,9	-2,8	-3,3	-0,9	2,7	2,8 (Σεπτέμβριος)
- Κατασκευές	0,6	0,4	0,6	-1,2	0,5	0,9	0,0 (Σεπτέμβριος)
- Τουρισμός	-2,6	-1,5	-2,6	-0,6	-1,2	0,4	0,6 (Σεπτέμβριος)
Νοικοκυριά	-3,5	-3,6	-3,5	-2,9	-3,0	-3,1	-3,2 (Σεπτέμβριος)
- Καταναλωτική Πίστη	-3,9	-4,8	-3,9	-2,8	-2,5	-2,3	-2,8 (Σεπτέμβριος)
- Στεγαστικά Δάνεια	-3,3	-3,2	-3,3	-3,0	-3,3	-3,4	-3,5 (Σεπτέμβριος)
Τιμές							
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	-0,9	-1,0	-2,2	-0,7	-1,7	1,5	-0,9 (Σεπτέμβριος)
Δομικός Πληθωρισμός	-1,7	-2,0	-2,1	0,4	-1,5	1,2	0,1 (Σεπτέμβριος)
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	-10,9	-10,2	-9,6	-0,8	-0,6	-3,4	-5,6 (2ο 3μηνο)
ΑΕΠ σε σταθερές τιμές							
Τελική Κατανάλωση	-4,0	-1,9	-1,9	0,9	0,4	1,1	1,1 (6μηνο)
Επενδύσεις	-3,0	-2,6	1,1	0,6			1,7 (6μηνο)
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	-9,5	-2,3	-8,7	17,9			5,1 (6μηνο)
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	2,1	6,9	-5,0	10,8			-0,4 (6μηνο)
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	-1,6	9,2	-7,5	17,3			2,8 (6μηνο)
Ισοζύγιο Πληρωμών σε € δις.							
Εξαγωγές Αγαθών	26,9	6,9	6,4	6,9	6,1	6,5	18,6 (9μηνο)
Εισαγωγές Αγαθών	47,7	12,0	11,9	12,7	11,1	11,1	31,4 (9μηνο)
Εμπορικό Ισοζύγιο	-20,8	-5,1	-5,5	-5,8	-5,0	-5,0	-12,8 (9μηνο)
Ισοζύγιο Τρεχ/σών Συναλλαγών	-3,7	4,2	-2,8	-3,8	-3,2	-0,4	1,8 (9μηνο)

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, ΕΛΣΤΑΤ, IOBE

Το παρόν δελτίο έχει αποκλειστικά ενημερωτικό χαρακτήρα. Οι πληροφορίες που περιέχει προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από την Alpha Bank. Το παρόν δεν αποτελεί συμβουλή ή σύσταση ούτε προτροπή για την διενέργεια οποιασδήποτε συναλλαγής. Επίσης δεν συνιστά έρευνα στον τομέα των επενδύσεων κατά την έννοια της ισχύουσας νομοθεσίας και ως εκ τούτου δεν έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νόμου για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων. Η Alpha Bank δεν υποχρεούται να επικαιροποιεί ή να αναθεωρεί το δελτίο αυτό ούτε να προβαίνει σε ανακοινώσεις ή ειδοποιήσεις σε περίπτωση που οποιοδήποτε στοιχείο, γνώμη, πρόβλεψη ή εκτίμηση που περιέχεται σε αυτό μεταβληθεί ή διαπιστωθεί εκ των υστέρων ως ανακριβής. Η Alpha Bank και οι θυγατρικές της, καθώς επίσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα στελέχη και οι υπάλληλοι αυτών δεν παρέχουν καμία διαβεβαίωση ούτε εγγυώνται την ακρίβεια, την πληρότητα και την ορθότητα των πληροφοριών που περιέχονται και των απόψεων που διατυπώνονται στο παρόν ή την καταλληλότητά τους για συγκεκριμένη χρήση και δεν φέρουν καμία ευθύνη για οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση ζημία θα μπορούσε τυχόν να προκύψει σε σχέση με οποιαδήποτε χρήση του παρόντος και των πληροφοριών που περιέχει εν όλω ή εν μέρει. Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή αναδημοσίευση αυτού του δελτίου ή τμήματός του πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρει την Alpha Bank ως πηγή προελεύσεώς του.